

BONES PRÀCTIQUES D'INNOVACIÓ DOCENT

1. Títol

INSERLAB: Orientació acadèmica i professional per a la inserció laboral

2. Universitat / Facultat

Universitat Rovira i Virgili

3. Equip de treball / Contacte

Teresa Torres Coronas, Ángel Belzunegui Eraso, Jorge de Andrés Sánchez, Laureano Jiménez Esteller, Jordi Navarro Lliberato, Tàrek Lutfi Gilabert, Yolanda Ruiz Santos, Jordi Andreu Corbaton, Alícia Vallespí Tejedor, Marta Díaz Francesch, Cristina Rey Reñones, María José Simón Olmos, Neus Càrdenas Morell, Sílvia Moragues Hernández, Montserrat Domènech Auqué, Ariadna Figueras Rabadà, Patricia Cabré Mazzucchell, Vanessa Rejano Mansilla, Immaculada Rosell Morales Josefina Masip Tarragó, Anna T. Coll Sánde, Claudia Egea Sabaté, Carles Lozano Romaguera, Víctor Molina Navas i Aurora Saez Rodríguez.

Contacte. Teresa Torres Coronas: teresa.torres@urv.cat

4. Resum

INSERLAB és un títol propi de la Universitat Rovira i Virgili (URV), cofinançat per la Fundació ONCE i el Fons Social Europeu, que treballa la inserció laboral de joves amb discapacitat intel·lectual des d'aquestes tres fronts:

- La discriminació social derivada dels estereotips que condicionen les possibilitats d'accés al mercat laboral dels joves amb discapacitat intel·lectual.
- Els interessos i les motivacions individuals.
- Un pla docent orientat al descobriment de vocacions i al desenvolupament de competències transversals.

El programa formatiu, de 38 crèdits ECTS, s'enfoca a millorar l'autonomia, la formació acadèmica i la preparació laboral per a l'accés a l'ocupació amb suport en una empresa ordinària. En paral·lel, INSERLAB proporciona experiències inclusives a dins de la comunitat universitària per mitjà d'un programa de mentoria.

5. Desenvolupament

a. Introducció

La història d'INSERLAB comença amb números, estadístiques i dades sobre la situació al mercat laboral de les persones amb diversitat funcional. Actualment, a la Unió Europea, vuitanta milions de persones amb discapacitat no poden ser membres de ple dret de la societat. D'aquests vuitanta milions, els joves amb discapacitat intel·lectual són els més desafavorits. Les polítiques públiques del mercat laboral no milloren la realitat i han convertit la reducció de la bretxa salarial en una fita impossible d'assolir. La integració social i la independència econòmica dels joves amb discapacitat intel·lectual és, ara com ara, un somni.

Sortosament, fa tres anys la Fundación ONCE va posar en marxa el Programa Unidiversidad, orientat a desenvolupar programes formatius per a l'ocupació i la inclusió universitària de joves amb discapacitat intel·lectual. així, el novembre del 2018 es posava en marxa la primera edició d'INSERLAB. L'objectiu de la URV era simple: volíem un lloc de treball digne per als nostres estudiants. Per a arribar a aquesta finalitat, necessitàvem transformar els grups d'interès: la universitat, la seva comunitat, les empreses locals i la societat.

Aquest programa ha estat guardonat amb l'*Aurora Diversity and Equality Award 2019*, el Premi a la Innovació Docent del Consell Social de la URV 2020 i la Distinció Jaume Vicens Vives 2020.

b. Objectius

Sens dubte, INSERLAB ha iniciat una nova etapa a la URV per construir el Camp de Tarragona del 2030. Les nostres accions tenen vocació transformadora per la vinculació amb els objectius de desenvolupament sostenible i amb el nostre compromís amb els aspectes següents:

- La salut i el benestar dels estudiants, per mitjà d'un programa de vida universitària i de mentoria que els ajuda a ser membres de ple de dret de la comunitat.
- Una educació inclusiva i de qualitat en proporcionar educació per a tothom i adaptar els mètodes docents a la diversitat cognitiva.
- La igualtat de gènere, amb una orientació professional que treballa per igualar percentatges entre homes i dones.

- Un treball digne per a tothom, amb accions que valoren les capacitats de l'estudiant.
- La reducció de les desigualtats, amb un pla de comunicació orientat a trencar estereotips.
- La creació d'aliances al territori per a assolir objectius compartits.

Aquests compromisos són els nostres objectius.

c. Metodologia

El programa INSERLAB està estructurat en quatre mòduls formatius, complementats amb activitats de vida universitària i un programa de mentoria en què participen estudiants de la URV. El mòdul de competències digitals dota l'estudiantat d'habilitats per a treballar amb programes ofimàtics, tecnologia mòbil i aplicacions. Els dos mòduls relacionats amb les habilitats socioemocionals i sociolaborals doten els estudiants d'eines per a relacionar-se amb èxit en un entorn laboral. El quart mòdul és pràctic, i potencia l'aprenentatge basat en projectes amb l'assignatura d'emprenedoria social, les pràctiques curriculars, tallers vocacionals i un model d'avaluació competencial orientant a les habilitats que els milloren l'ocupabilitat. Les pràctiques d'INSERLAB segueixen la filosofia de l'ocupació amb suport. Estan centrades en la persona, en el principi de «no més suport del que es necessita ni menys del que és necessari» i en els protocols del treball amb suport i treball personalitzat.

Cada estudiant té assignat un tutor o tutora per a treballar els factors que obstaculitzen la seva inserció laboral, com per exemple la disposició individual envers el propi procés d'inserció laboral. Tutoria rere tutoria, els estudiants van perfilant els seus interessos i motivacions, i definint objectius acadèmics i professionals.

Les activitats de vida universitària i el programa de mentoria contribueixen a la plena integració de l'estudiant a la comunitat de la URV i a millorar el seu benestar socioemocional. Així mateix, creen sinergies amb el Pla Docent, en potenciar els resultats d'aprenentatge del mòdul d'habilitats socials.

Les hores lectives i les pràctiques es reparteixen entre els mesos de novembre i juny.

En el programa INSERLAB, el Pla de Comunicació juga un paper clau a l'hora d'ajudar els participants a la integració sociolaboral en el programa formatiu. El pla té aquests objectius estratègics: (1) acostar el projecte a la societat, (2) convertir-lo en un curs de referència per a altres universitats i (3) conscienciar sobre la desigualtat i oportunitats de les persones amb discapacitat intel·lectual en matèria d'educació i ocupació. L'anàlisi de la presència al mitjans de comunicació indica que, del total de notícies generades, un

31,8% ha valorat les capacitats dels estudiants i un 52,6% ha donat a conèixer el programa i a potenciar la marca INSERLAB com a formació inclusiva de qualitat.

d. Avaluació i resultats

Els tutories individuals dutes a terme durant les dues primeres edicions d'INSERLAB permeten valorar els resultats des del punt de vista dels participants. L'anàlisi de la informació qualitativa obtinguda mostra un estudiantat amb més competències per a incorporar-se al mercat laboral ordinari, amb més autonomia, més habilitats per a les relacions sociolaborals i un millor coneixement dels seves capacitats i dels seus interessos. L'estudiant millora així les possibilitats d'ocupabilitat, perquè aprèn a valorar les seves capacitats i el nivell d'autonomia en relació als requeriments d'un lloc de treball. No tots han acabat obtenint un contracte, ja que aquí els problemes del model productiu i la crisi econòmica iniciada amb la pandèmia són una barrera més de difícil solució a mitjà termini.

e. Impacte / Sostenibilitat

INSERLAB és un programa ambiciós que involucra quinze entitats externes, vint-i-cinc professors i diferents serveis de la URV. L'impacte que té a dintre i a fora de la comunitat universitària és evident: la sostenibilitat futura depèn de la consolidació d'aquesta xarxa per a assolir objectius compartits. INSERLAB és un programa totalment gratuït per als participants i, en aquest sentit, el futur d'aquests està lligat a la continuïtat del programa Unidiversidad de la Fundación ONCE.

f. Línies futures / Noves oportunitats

Amb voluntat transformadora, INSERLAB vol fer una aposta per dedicar més hores a la formació dual amb pràctiques curriculars amb suport, tallers vocacionals i un projecte d'emprenedoria social. La viabilitat d'aquests model formatiu gira entorn d'una xarxa de cocreació amb entitats i amb professionals del territori. L'experiència d'INSERLAB demostra que les millors oportunitats per a la inserció laboral dels joves amb discapacitat intel·lectual es troben fora de les aules.

Paral·lelament, es treballa amb els *alumni* d'INSERLAB perquè continuïn mantenint la seva vinculació a la URV i aprofitin les oportunitats del Programa Alumni que ofereix la URV

g. Conclusió (reflexió)

La conclusió final la deixem a les mans d'en Gerard, exestudiant d'INSERLAB. En Gerard defineix així la seva experiència: «Haver format part del curs INSERLAB a la URV de Tarragona ha estat una experiència inoblidable. He après a tenir més autoestima, a perdre la por, la timidesa, a no rendir-me mai, a lluitar per allò que desitjo. Era un repte que havíem d'assolir i crec que hem deixat la nostra marca a la URV. Les persones amb discapacitat no tenim barreres si ens proposem aconseguir allò que volem i desitgem.»

6. Imatges de l'experiència

Un dia al Laboratori de Química (curs 2019-2020).

Els estudiants i professors del curs INSERLAB, amb la rectora i els responsables del Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI) després de presentar el projecte de final de curs sobre l'avaluació de l'adaptació dels espais del CRAI (curs 2018-2019).

Programa de mentoria d'alumnes de la 1a i 2a edició (curs 2019-2020).

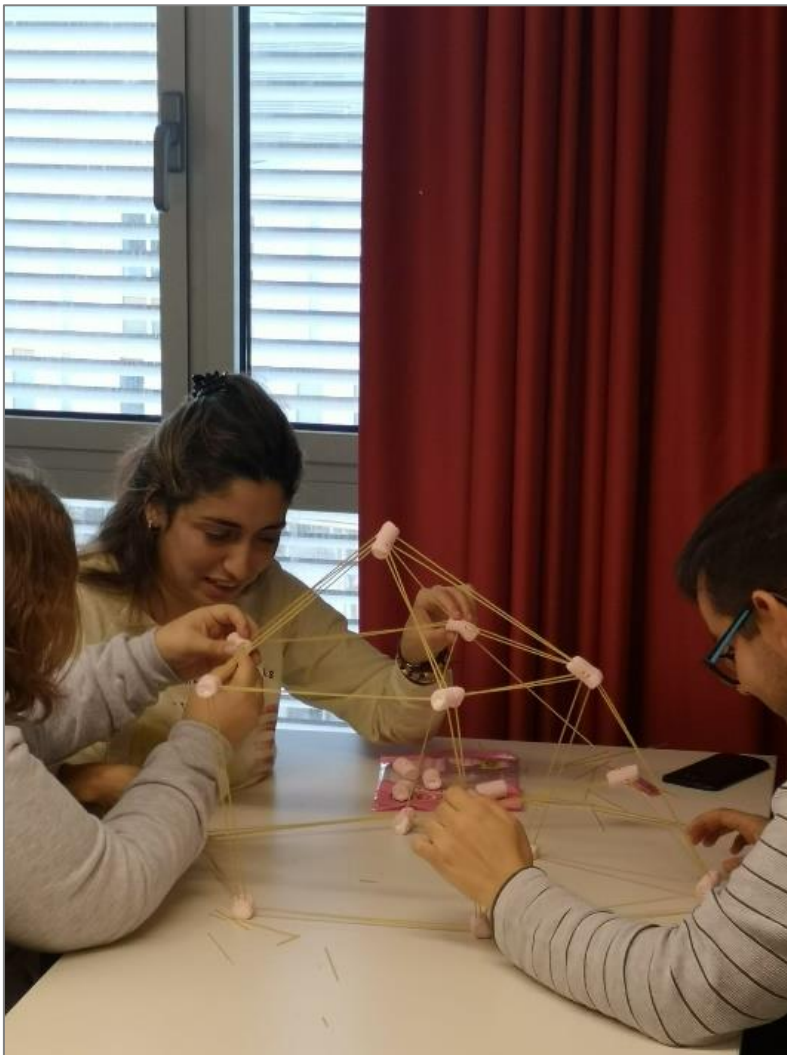
Estudiants d'INSERLAB fent pràctiques com a agents informadors COVID-19 a la URV (curs 2019-2020)

Celebració del Carnaval al Campus Catalunya (curs 2019-2020)

Treball en equip (curs 2019-2020).

INSERLAB rep l'Aurora Diversity and Equality Award al Museu d'Stedelijk, Amsterdam (octubre 2019).

